

RENAȘTEREA

„Nu pe noi ne propo-
veduim, ci pe Hristos
Iisus, Domnul; iar noi
suntem slujitorii voștri
prin Iisus.“

II. Cor. 4, 5.

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și Administrația :
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

EVANGHELIA ȘI VIAȚA

— Cuvântările rostite la Inaugurarea Cursurilor dela Centrul
de Îndrumare Preoțească din Cluj —

Cum s'a putut vedea din numărul trecut al gazetei noastre, deschiderea cursurilor dela Centrul de Îndrumare Preoțească din Cluj s'a făcut în cadre deosebit de solemne. Pe lângă cei 120 de preoți, cari ascultă cu atențiune cursurile de aprofundare teologică și inițiere în problemele sociale ale vremii, au mai fost de față alese personalități politice și bisericești, între care locul întâi îl ocupă Dl Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, P. S. S. Nicolae Popovici, Episcopul dela Oradea Mare, Dl Prof. N. Dogaru, Dir. Gen. în Minister și V. Ursucaș, ca să le amintim numai pe cele mai proeminente.

Cu toate că în reportajul din numărul trecut am redat în rezumat *cuvântările* rostite cu acest prilej, revenim acum, publicându-le în întregime.

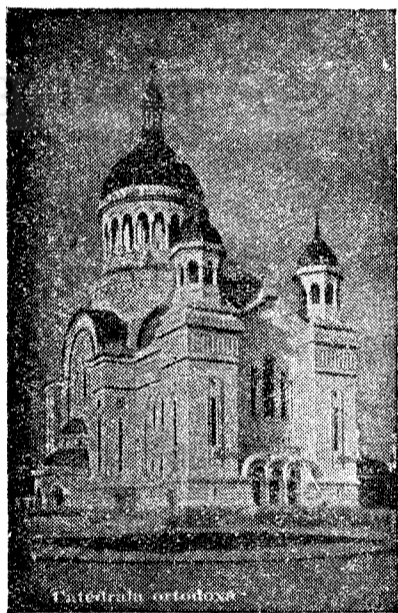
Cuvântările le redăm, parte după manuscrisele ce ne-au fost predate de oratori, iar altele după notițele ce au fost luate la fața locului. Între cele din urmă se numără și discursul D-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Cel dintâi care a luat cuvântul a fost P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului care a spus următoarele:

Biserica ortodoxă română s'a integrat cu entuziasă sinceritate în uriașa operă, silindu-se din răzputeri să-și dea contribuția cuvenită la rezidirea morală a patriei. Ea își înnoiește pravila așezămintelor sale și-și desăvârșește pregătirea slujitorilor săi spre cât mai bună împlinire a datorii lor față de Dumnezeu, față de R. P. R. și față de poporul ei dreptcredincios.

De aceea, din când în când, Biserica prăznuește și ea. De astă dată Clujul ortodox este cel care se îmbracă în haina de lumină a praznicului. Cu praznicul de azi, angrenat în actu-

alitate, sfârșim o lucrare și începem alta. Incheiem primul an școlar al Institutului nostru Teologic de grad Universitar și inaugurăm primul curs de îndrumare preoțească pentru slujitorii altarelor noastre din cuprinsul Eparhiilor Clujului și Orăzii. Cele două pricini ar fi și

Catedrala Ortodoxă Română din Cluj

ele îndestulătoare pentru a justifica adunarea norului de preoți cu care ne privim față către față și pentru a îndreptăți bucuria noastră a tuturor. Totuși, pricina pentru care Clujul ortodox trăiește azi o zi mare trebuie căutată în împrejurarea că praznicul nostru e cinstit cu prezența Domnului Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor în Guvernul prezidat de Domnul Dr. Pentru Groza.

Domnule Ministru,

Este pentru a doua oară că ne dați fericitul prilej de a Vă bineventa în cetatea de reședință a Eparhiei noastre, și să Vă înfățișăm omagiile osebitei noastre prețuiri și ale sentimentelor noastre de grațitudine pentru înțelepciunea cu care veghiați la desfășurarea devotatei colaborări dintre Bi-

serică și Stat și pentru generozitatea cu care ajutați Biserica să-și organizeze așezămintele ei spre a-și putea împlini înalta misiune în mijlocul poporului. Ci noi, Clujenii, avem motive speciale pentru a Vă ruga să credeți în recunoștința și stima noastră neprefăcută. Sunteți cel ce ați promovat fosta noastră Academie teologică la treapta de Institut universitar. Ați stat lângă leagănul lui, i-ați urmărit cu statornică grijă activitatea desfășurată în primul an al existenței lui, iar acum ne-ați făcut osebita bucurie și onoare de a veni să prăznuim împreună cel dintâiu seceriș al acestei activități.

Noi Vă mulțumim din toată inima, și de astă dată, pentru bunăvoința ce ați arătat-o față de trebuințele bisericești ale Ardealului de sus și pentru aleasa grijă ce i-o purtați neîncetat. Și Vă rugăm respectuos să binevoiți a împărtăși întregului Guvern aceste sentimente ale noastre, asigurându-l că în Institutul nostru Teologic atât studenții cât și preoții cursiști primesc îndrumarea teoretică și practică cerută de înaltele interese ale Sf. noastre Biserici și ale Republicii Populare Române, deopotrivă.

Domnule Ministru,

Din cuvântarea Prea Cucernicului Părinte Rector veți avea puțința să dobândiți măcar o sumară cunoștință despre cele ce s'au petrecut la Institutul nostru Teologic, în anul școlar 1948-1949. Eu mă mulțumesc să constat, că dacă acest an școlar, începând abia după Crăciun, a fost mai scurt decât se cuvenea în chip regulamentar, atât profesorii cât și studenții s'au silit să răscumpere vremea ce-o aveau la dispoziție, pentru a suplini pierderea din lunile de toamnă și pentru a nu lăsa nici o lacună mai simțită în

lucrarea didactică și educativă pe care erau datori s'o ducă la bun sfârșit. Îndeosebi sarcina profesorilor a fost grea, ei trebuind în ultimele două luni să țină cursuri și la Centrul de îndrumare preoțească din Arad, unde au făcut naveta pe echipe, fiind supliți la Institut de colegii lor rămași acasă. În felul acesta, cu ajutorul lui Dumnezeu, cu împărțeală bună și cu jertfelnicie toate s'au putut împlini. Cât despre Episcopie, ea a fost bucuroasă să îndrumeze și să sprijinească bunele silințe ale profesorilor și studenților deopotrivă. Și ea se va strădui și de aici înainte să creieze condiții spirituale și materiale tot mai mulțumitoare pentru petrecerea studenților în internat, ca și pentru cât mai temeinica lor instrucție și creștere preoțească. Ne vom sili mai ales să terminăm cât mai grabnic aripa nouă a localului Institutului. Și credem că vom izbuti, fiindcă atât Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Iustinian, a cărui justificată lipsă dela această solemnitate o regretăm, cât și D-Voastră, Domnule Ministru, ne-ați dat dovada reală a celui mai generos concurs.

Acum, Vă rog să-mi îngăduiți să rostesc câteva cuvinte despre cursul de îndrumare preoțească.

Acest curs e chemat să împropeteze, să întregească și să adâncească pregătirea științifică și morală a preoțimii noastre pe potriva vremilor nouă pe care le trăim. Prin el legiuitorul n'a vrut să împărtășească preoțimii noastre atât învățături nouă, cât metode și mijloace nouă de lucrare în câmpul misionar, și să toarne în preoțime duh nou de jertfelnicie, care să rodească apoi în sufletul și viața iubitelui nostru popor credincios.

Desigur, Evanghelia ai cărei propoveduitori suntem, este una,

cum unul este Hristos. Ea nu se schimbă cu vremea. Dar felul propovăduirii ei se schimbă după vremi și împrejurări. Acest fel de propovăduire se cade să ni-l însușim după trebuință, pentru ca lucrarea noastră să fie binecuvântată cu rodnicie. Trebuie mai ales să înfățișăm problemele sociale în lumina Evangheliei și problemele Evangheliei în lumina postulatelor sociale — cum spunea cu dreptate Dl. Min. Stanciu Stoian într-o conferință recentă. Imprejurările ne vor învăța apoi, să scoatem 'din Evanghelie — ca dintr'o visterie neîmpuținată — învățături vechi și nouă spre folosul celor ce voiesc să se mântuiască.

Acest devotament social însă nu-l dobândim numai prin știința învățată, ci și prin rugăciunea caldă, fie că o facem în particular, fie că o facem laolaltă, adunați în obștească frăție — și prin meditație și participare activă la sfintele slujbe rânduite în cadrul acestor cursuri. Mai ales clipele petrecute în rugăciune și meditație sub bolta ortodoxă a aceluiaș locaș de închinare vor avea darul să unească sufletele Cuceritorilor noștri preoți, vechi și reveniți, să le încălzească inimile și să-i înfrățească până la contopire în slujba aceluiaș ideal: preamărirea lui Dumnezeu și izbăvirea poporului. După discuțiile aprinse din ceasurile de seminar, discuții în care se vor lămuri atâtea întrebări și se vor risipi atâtea nedumeriri, clipele petrecute în rugăciune comună vor fi pentru preoții cursiști ca o tainică liniștire a apelor sufletești.

Invățătura și rugăciunea trăite intens de preoțimea noastră, va fructifica apoi, prin propovăduire cu vorba și cu fapta, holda sufletească a poporului credincios.

Încă un cuvânt adresat tinerilor absolvenți cari părăsind școala noastră vor intra în viață, și preoților cari fără să părăsească viața obștească intră pentru șase săptămâni din nou în școală.

Cei dintâiu vor zice: „Mulțumim-ți Doamne, că am terminat!“ iar cei din urmă se vor ruga: „Doamne ajută să începem“. Așa-i viața: tinerii termină și bătrânii o iau dela capăt. Apoi se tot schimbă rolul, până ce toți terminăm pentru totdeauna... Dar până la sfârșitul din urmă eu le-ași pune la inimă tuturor o învățătură. Iată-o:

În cursul meu de exegeză a Noului Testament, pe care îl fac de vreo 25 de ani fără întrerupere, m'am obișnuit să ză-

bovesc cu deosebită predilecție asupra unui verset din a doua epistolă a Sf. Pavel către Timoteiu. Bătrânul Apostol era la apusul eroice sale vieți. Își aștepta chiar sfârșitul. Știti ce-i scrie în această stare, printre altele, iubitul său ucenic? „Când vei veni la mine să-mi aduci felonul pe care l-am lăsat în Troada la Carp și cărțile, mai ales cele de piele“ (II. Tim. 4, 13). Felonul, pe vremea sf. Apostol Pavel însemna manta. Astăzi, pentru noi, înseamnă o parte din odăjdii.

Nici în preajma morții nu se poate despărți marele apostol de cărțile sale dragi!

Odăjdiile sunt simbolul preotului în rugăciune pentru sine și pentru alții, iar cărțile sunt simbolul preotului rob de statornicia pasiune a desăvârșirii prin studiu, mai ales prin studiul sf. Scripturi. Preoții însuflețiți de steagul acestor două simboluri, vor fi socotiți pe bună

dreptate de către oameni „ca niște slujitori ai lui Hristos și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu“; ei vor fi cu adevărat „lumina lumii și sarea pământului“ (Matei 5, 13—14).

Acesta este adevărul pe care vi-l împărtășesc și urarea ce v'o fac, iubii absolvenți și frați preoți, ca oriunde Vă ve-ți găsi să fiți sarea pământului și lumina lumii.

Incredători că părințeștile gânduri ce vi le-am împărtășit în această zi de praznic vor afla ecoul dorit în inimile voastre, și salutând încă odată cu tot respectul și cu toată dragostea pe distinși oaspeți cari ne-au cinstit popasul sărbătoresc cu prezența Dlor, declar deschis primul curs de îndrumare al preoțimei din Eparhiile Clujului și Orăzii.

Bunul Dumnezeu să binecuvinteze osteneala dascălilor și truda de ucenici a celor ce îi vor asculta.

Cuvântarea Dlui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor

Luând cuvântul Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, își arată satisfacția de a se găsi la această solemnitate, care constituie un prilej de cunoaștere al celui dintâiu rod al Institutului Teologic Universitar din Cluj.

La deschiderea cursurilor Institutului, D-sa a arătat că ritmul activității acestuia trebuie să fie acela pe care merge însuși poporul român și popoarele conlocuitoare din Republica Populară Română, pentru clădirea unei patrii noi, liberă, democratică și independentă.

Biruind nedumeririle și greutatea inerente oricărui început, ne găsim acum la încheierea anului școlar, iar 38 absolvenți părăsesc azi băncile Institutului, pentru a păși în viață.

„M'a interesat cuvântul reprezentantului studențimii, declară Dl. Ministrul Stanciu Stoian, căci dacă Institutul acesta a avut un rost, a fost și un rost special. El era un simbol al înfrățirii celor două strane ale Bisericii române din Ardeal, locul unde se plămădește această înfrățire de nesdrucinat.“

Biserica strămoșească, întregită mulțumită poporului care a rămas la credința dela 1700 și a clerului — mai ales cel dela sate, — care a rămas lângă popor, își pune nădejdea în noii absolvenți, care vor lucra pentru desăvârșirea înfrățirii.

Dar, continuă D-sa, suntem adunați aici și pentru un început: inaugurarea cursurilor de îndrumare a preoților din eparhiile Clujului și Orădiei (seria I-a). Am ascultat cuvântarea P. S. Nicolae Colan, care arăta pe drept cuvânt, că deși normal ar fi fost ca bătrânii să termine, iar tinerii să înceapă, de data aceasta, tinerii termină și bătrânii încep. E un semn al vremii. Dar este bine ca bătrânii să aibă prilejul de a-și verifica cunoștințele teologice primite și bine este apoi ca ei să mai învețe și lucruri noi, căci învățătura adevărată se dobândește din experiența vieții și chiar din greșeli. Prezența lor aici, e cu atât mai necesară acum, când țara noastră se află în plină prefacere.

meiuri de colaborare. Câteva au fost pomenite și aici.

Cel dintâiu punct comun care trebuie să fie admis ca atare, este munca. Munca stă la temelie regimului nostru de democrație populară. Ea este predicată și de Biserică. Este scris în Evanghelie, că „acela care nu muncește, nici să nu mănânce“. Când Iisus Hristos întâlnește pe tânărul bogat, care respecta Legea și totuși îl întreba sfios, ce să facă spre a moșteni viața veșnică, i-a răspuns: „Vinde tot ce ai, dă la săraci și vei avea comoară în cer“. Tânărul s'a întristat, auzind cuvintele lui Iisus și „a plecat mâhnit de tot, căci avea multe averi“. Cât de greu este omului care a trăit din munca altora, să se pedede la privilegii și să trăiască din sudoarea frunții sale!

Această învățătură evanghelică se poate tâlmăci și laic. În lupta pentru dreptatea socială, cei privilegiați cu greu se lasă convinși și cu greu se resemnează la viața care li se deschide astăzi. Bogații, după cum a arătat Lenin, nu se simt bine atunci când li se cere să renunțe la raiul lor de aici de pe pământ. Slujitorii Bisericii nu pot, nu trebuie să fie însă alături de acei cari nu vor să trăiască din munca lor. Ei au datoria să ajute puterea lumească, să scurteze acest drum, să facă să nu mai existe nimeni care să trăiască din munca altora. În felul acesta, ei vor fi folositori și Bisericii și Patriei.

Prin aceasta, preoții găsesc încă un temei de colaborare cu Statul; muncă și luptă în serviciul Patriei.

Ne găsim cu toții în slujba aceeași Patrii. Este Patria celor ce muncesc cu brațele și cu mintea, Patria care convine tuturor celor ce trudesc. Se spunea în trecut: „Ubi bene, ibi patria“. Acest proverb se potrivea clasei exploatare. Noi zicem astăzi: „Unde este Patria, acolo trebuie să fie bine“. Dacă este ceva care nu merge bine, noi trebuie să ne străduim și să muncim să mergă bine. Trăind în spiritul muncii și al dreptății, vom isbuti fără îndoială ca Patria noastră să ajungă la înflorirea pe care o dorim și pe care o construim prin munca noastră.

— S'a vorbit aici și despre pace. Iată încă un temei de colaborare. Iisus Hristos a propovăduit apostolilor Săi pacea, Pacea pe care El nu a avut-o, din pricina frământărilor Sale sufletești, a dat-o ucenicilor. Țara noastră, cu regimul ei de democrație populară, luptă de asemenea pentru pace, iar politica noastră este o politică pentru pace.

Intr'adevăr, așa cum ne arată Karl Marx, războiul este un fenomen care a apărut din cauza stărilor sociale de până acum, caracterizate prin existența luptei de clasă. Acolo unde există contradicții de clasă, există conflicte de clasă, există războiul civil sau între state. Atunci când vor dispărea aceste contradicții, vor dispărea și o motivele de ostilitate, vor dispărea și războaiele. J. Jaures spunea odată, într-una din cuvântările sale: Societatea capitalistă conține în ea tendința spre război, întocmai ca norii fulgerele.“ În epoca imperialistă, după cum ne învață Lenin, războaiele s'au înmulțit și au căpătat o amploare și mai mare. Pacea imperialistă, spune V. Molotov, împarte lumea în două: în stăpâni și în supuși, în exploatare și exploatați. Ea nu este prin urmare o pace, ci un mijloc de opresiune.

Pacea adevărată nu se poate concepe decât pe linia pe care o practică socialismul. Și pacea aceasta este pacea pentru care trebuie să lupte și Biserica. În lupta aceasta pentru pace, pe plan intern, pentru construirea

Dl Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor

Trăim sub semnul unei munci organizate pe plan economic, social și cultural, sub semnul Planului economic de Stat. Nu voiu vorbi despre toate amănuntele primului nostru plan, ci vreau numai să reamintesc faptul că acesta este merit să pregătească planul de mai lungă durată, pentruca astfel să ajungem la o viață mai dreaptă, la ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc, la construirea temeliei socialismului în țara noastră. Este firesc că Biserica trebuie să fie pretutindeni acolo unde sunt credincioșii săi și să contribuie la înflorirea țării noastre, în mersul ei către noua orânduire.

Avem satisfacția de a constata că importanța acestui fapt nu a scăpat Bisericii ortodoxe române.

* * *

Din discuțiunile pe care le-am avut în ultimele zile cu reprezentanții instituțiilor bisericesti, spune Dl. Ministrul Stanciu Stoian, am constatat sincera dorință din partea tuturor pentru o strânsă colaborare a Bisericii cu Statul. Și sunt destule te-

unei societăți fără clase și pentru pacea pe plan extern, în spiritul unei concluzii internaționale, fără state exploatoare și popoare exploatare, Biserica nu are de ales, ea trebuie să meargă pe drumul păcii. Biserica ortodoxă va fi pe drum bun, în măsura în care ea și până acum, în ultima vreme, știe să se alăture sincer și statornic de popor, mergând laolaltă cu poporul, pentru asigurarea unui viitor mai bun.

* * *

Aceste învățături asupra păcii sunt și ale Bisericii și ale vieții laice, spune Dl. Ministru Stanciu Stoian. Statul nu cere nimănui să-și lepede credința. Statul respectă orice credință religioasă. Regimul actual și în special forța lui conducătoare, Partidul Muncitoresc Român, nu are a ascunde din acest punct de vedere opinia sa, ci o spune răspicat și cinstit. Se citează din Karl Marx, de obicei o cunoscută formulă cu privire la religie. Dar totdeauna această formulă este citată — după cum am arătat — fără contextul ei, care este hotărîtor în această privință. Iată, de pildă, un citat din Karl Marx: „Religia, spune el, este suspinul creaturii umane, doborâtă de nenorocire, este sufletul unei lumi fără inimă, după cum este spiritul unei epoci fără spirit.” Câtă deosebire între ceea ce se crede că este atitudinea marxistă față de religie și spiritul care se degajază din acest citat al lui Marx.

Acesta este unul din principiile de bază ale politicii noastre în materie de religie, pe care îl găsim exprimat într-o cuvântare ținută încă din toamna anului 1946, de Dl. Gh. Gheorghiu-Dej, Secretar General al P. M. R. Spunea D-sa cu acel prilej: „Noi facem o politică de realități și Biserica este o realitate a poporului de care ținem cont”. În adevăr, Biserica înseamnă credincioși, înseamnă obștia credincioșilor; câtă vreme vor fi credincioși practicanți, va exista și religie, va exista și Biserica. Este un lucru care nu poate să nu fie recunoscut și negarea lui ar dovedi totmai ceea ce spunea Dl. Gheorghiu-Dej: „a nu face politică de realități. Este în același timp și o desmințire cum nu se poate mai categorică, ceea ce se colportează despre Partidul Muncitoresc Român și despre partidele muncitorești în genere, că ele ar lupta împotriva Bisericilor. La rândul ei, Biserica este datoare să aibă atenția trează la rătăcirile dela adevărata credință, căci acestea sunt o sminteală și pentru Biserica și pentru Stat.

Noi știm astăzi că în drumul spre socialism, capitalismul nu se încadrează în mod pașnic în transformările care se petrec, așa cum au pretins și pretind încă unii. În această perioadă dușmanii democrației populare și dușmanii socialismului, nu dorm. Ei pun la cale tot felul de acțiuni, pentru a împiedica mersul înainte al construcției socialismului.

Una din armele reacțiunii pe această cale este și utilizarea Religiei. Este semnificativ să vezi că astăzi, la noi, ca și în țările vecine de democrație populară, apar semne și minuni, cari nu sunt pornite din convingeri religioase. Este cert că definiția religioasă însăși a minunilor înlătură ceea ce petrece astăzi în unele părți ale țării. Se încearcă adică a se lansa impresia că astăzi apar semne, se fac minuni, ce vestesc nu știu ce evenimente viitoare, un războiu, poate o nenorocire, o întoarcere la vremurile de altă dată, sau o trecere spre vremuri apocaliptice, în sfârșit, sfârșitul lumii. Am putea să dăm dreptate într'un

fel acelor care vorbesc astfel, pentru că în adevăr și noi credem într'un fel că sunt totuși semne care vestesc un sfârșit de lume, este însă vorba de o anumită lume, de sfârșitul lumii capitaliste. Biserica însă nu-și poate lega soarta de acei care naufragiază în mod iremediabil.

Fiecare om are dreptul să creadă sau să nu creadă, dar nimănui nu-i este îngăduit a jigni credința cuiva. Acesta este deosebit de principiu al nostru de guvernare.

Un corolar a ceea ce înseamnă astăzi libertate religioasă este faptul că nimeni nu poate fi urmărit pentru credințele sale religioase. Marele Vladimir Ilici Lenin, într'un articol în care arată poziția partidelor muncitorești față de problema religioasă, spune categoric: „Noi suntem contra celei mai mici înjurii aduse convingerilor religioase”. Așa spune Lenin și același lucru poate fi confirmat și cu citate din lucrări ale Generalismului Stalin, atât dinainte de Revoluție, cât și după Revoluția din Octombrie. În această problemă, atitudinea Partidului Muncitoresc Român a fost precizată de Dl. Vasile Luca, Secretar al Partidului Muncitoresc Român și vice-președinte al Consiliului de Miniștri, care a declarat încă înainte de alcătuirea Legii Cultelor: „In Republica Populară Română, nimeni nu e prigonit pentru religia sa.”

Unii deservenți ai cultelor au avut neplăceri, atunci când au contravenit legilor și rânduielilor Statului și regimului nostru de democrație populară, sau atunci când au dovedit că nu înțeleg spiritul noului regim și l-au sabotat.

Au fost desigur, ici și colo, unele incidente și noi nu le ignorăm și nici nu le ascundem. Un articol din ziarul „Scântea” publicat nu demult timp în urmă, arată că ... elemente dușmănoase au căutat să provoace o frământare în mijlocul credincioșilor, lansând tot felul de minciuni și dedându-se la acte provocatoare care jicneau sentimentele religioase ale credincioșilor. Ori unde oamenii muncii aduc la cunoștința Partidului și a Guvernului asemenea acte, fapturilor lor sunt și vor fi pe viitor sancționați cu toată asprimea.”

* * *

În acest spirit trebuie să lucrăm și la cursurile ce se deschid și unde se vor trata teme despre învățatura religioasă — o trecere în revistă a cunoștințelor obținute altădată — și apoi alte teme care privesc sensul reformelor sociale din prezent. Punându-vă de acord cu ele, nu vă abateți dela învățatura Bisericii, dar serviți dimpotrivă Biserica și Republica Populară Română. Așa cum Institutul Teologic Universitar din Cluj, la sfârșit de an, a adus roade și speranțe îndreptățite de viitor, tot astfel și cursurile de îndrumare nădăjduim să dea roade bogate în efortul pentru un viitor mai bun și pentru Biserică și pentru popor.

D. Ministru Stanciu Stoian mulțumește în primul rând I. P. S. Patriarh Iustinian, conducătorul Bisericii ortodoxe Române, care înțelegând spiritul vremii, a inițiat cursurile de îndrumare punând preoțimea în situația de a-și da sprijinul la eforturile regimului de democrație populară, pentru progresul și fericirea țării. Mulțumește organizatorilor cursurilor de îndrumare a preoților și în special P. S. Episcop Nicolae Colan, în a cărui cuvântare a fost descris dramul luminos pe care-l deschid aceste cursuri, precum și profesorii, care în locul unei vacanțe bine meritată, pornesc la o muncă nouă, răsplata adevărată a activității lor fiind numai roada pe care munca

depusă o va aduce. Mulțumește în sfârșit preoților, pentru strădania lor de a părăsi parohiile și a lua parte la cursurile de îndrumare, unde vor învăța atât chestiuni bisericești,

cât și laice, deopotrivă de folositoare, contribuind astfel ca Republica noastră Populară să devină cu adevărat Patria celor ce muncesc, Patria dreptății.

Cuvântarea P. C. S. Prof. Dr. L. G. Munteanu, Rectorul Institutului teologic

O problemă dintre cele mai importante pentru Biserica ortodoxă română, care demult se cerea soluționată, era „Reorganizarea învățământului Teologic”.

Învățământul nostru Teologic de ieri avea o mulțime de lacune care evident se resimțeau în viața noastră bisericească. Era neunitar. Aveam trei tipuri de școli: Facultăți, Academii și Seminarii, moșteniri ale unor organizații bisericești determinate de stăpânirile politice în care a fost încadrat neamul nostru. Într-o țară unitară, cu o Biserică națională unitară, aceste tipuri erau un paradox. Legea Cultelor din 1925 menține acest paradox, cu toate că scopul ei este de a încheia unitatea Bisericii. Rezultatul îl știm. Unitatea este stabilită numai de formă, fiecare biserică provincială își continuă a parte viața ei tradițională. Sudura unității pe întreaga linie este imposibilă. Școli cu programe și mentalități diferite, formează un cler cu pregătire teologică și conștiință misionară diferită.

Era anchilozat în formele rigide ale trecutului. În răstimpul dela 1918-1948 același program de învățământ, propriu fiecărui tip de școală aceleași metode învechite de educație a clerului ca și la începutul secolului 20. Pecetea Ortodoxiei era considerată drept o menținere pe poziția unui dogmatism rigid ca formă de cunoaștere și o practică liturgică tradiționalistă ca formă de trăire creștină. Școala noastră teologică nu vroia să țină pas cu marile prefaceri sociale pe care le-au actualizat cele două mari războaie ale secolului. Orice încercare de inovație era socotită drept o abatere dela linia cea dreaptă a Bisericii ortodoxe.

Era la discreția regimurilor politice. Prin lege Biserica ortodoxă era autocefală, autonomă și dominantă. Cavinte goale. În autonomia ei n'avea nici cel puțin dreptul de a-și forma clerul. Nici un amestec al Bisericii, nici în programul de învățământ al Facultăților și Seminarilor. Singurul drept al Bisericii era de a accepta un cler pe care nu și l-a pregătit ea.

Nu mai avea nici o răspundere față de deficiențele unui cler atât de variat, în parte necorespunzător pregătit pentru a face față cerințelor crescânde ale credincioșilor și multiplelor probleme noi pe care le pune viața omenească în continuă prefacere. Mulți absolvenți, ajunși preoți în parohii, intrerupeau orice legătură cu școala, cu isvorul culturii teologice, din care neîntrerupt ar fi trebuit să se adape.

Providența divină a voit ca, atât țara cât și Biserica noastră strămoșească să se smulgă din formele de viață perimate ale trecutului. Guvernul Republicii noastre, sprijinit de masele largi ale poporului muncitor, prin reforme cu adevărat revoluționare, cari marchează un început de epocă nouă în istoria trăirii noastre ca neam și stat, a reușit să se pună pe linia evoluției vieții sociale internaționale plămădită în ultimul războiu mondial. Urmând aceleași voine unanime de redresare a vieții noastre religioase, Biserica noastră, cu înțelepciune

condusă de I. P. Sf. Patriarh Iustinian în deplină înțelegere cu factorul politic, în toamna anului 1948 a implinit reforma reorganizării ei.

În cadrul acestei reforme, care pe principii curat democratice reglementează întreaga noastră viață religioasă, un loc de frunte îl ocupă învățământul teologic.

Azi, după aproape un an de aplicare practică a statutului de reorganizare a Bisericii și în special a dispozițiilor privitoare la învățământ, suntem în măsură a ne pronunța asupra diferențelor în bine față de legea veche și asupra progresului realizat și în perspectivă de al înlătură mâine.

Se părea la început că legea nu va putea fi aplicată, concesunile necesare vor schimba structura ei fundamentală.

Și roadele n'au încetat a se arăta. Prestigiul Școlii Teologice a crescut, valorile productive împrăștiat ieri, azi sunt concentrate într-o strădanie bine susținută de Biserică și Stat. Selecționarea continuă, neinduplecată (mulți sunt cari alegă în Stadion, spune Ap. Pavel, dar numai puțin sunt cei cari dobândesc cununa). Ea azi nu mai e un mijloc de a sparge unitatea Bisericii, ci de a o promova. Ea face sudura vinovat întârziată în mijlocul clerului din toate părțile țării. Ea sudează cultura teologică a micilor bisericești provinciale sau eparhiale, în cultura generală a Bisericii ortodoxe. Ea va da Bisericii un cler bine pregătit științific, capabil de a satisface nu numai nevoile religioase ale credincioșilor, ci și capabil de a aduce un important aport în mijlocul maselor pentru promovarea unei vieți mai bune, mai frumoase, mai prospere.

Ea, de astădată, îmbrățișează nu numai problema formării clerului de mâine, ci și a doua, cel puțin tot atât de importantă, a îndrumării

ortificării clerului activ de azi. Mântuitorul ne spune că nimenea punând mâna pe plug nu se uită înapoi, ci numai înainte. Desigur și privirile noastre sunt îndreptate numai înainte. Azi însă, pentru Institutul nostru este o zi de prasnă, un popas cu privire în trecut și în viitor.

Noi, în special, ne-am născut din paternitatea Dnui Ministru *Stanctu Stoian* și am primit botezul Prea Fericitului Patriarh Iustinian. Gândul lor de prețuire pentru mult încercata ortodoxie din Ardealul de Nord, înfrățit cu gândul de răsplătire pentru eroica hotărâre a Bisericii surorii, de a reveni la sânul mamei, ne-a chemat la ființă. Dar nu numai ne-a dat ființă, ci ne-a și hrănit și îngrijit cu dragostea părintelui îngrijorat de soarta fiului său. Clujului i-au incredințat un talant scump, să-l păstreze chivernisindu-l și fructificându-l. Iar azi, asemănându-se Domnului din pilda Mântuitorului, au venit să-și vadă talantul. Noi, ca slugi credincoase, avem să dăm, socoteală. N'o facem cu vorbe. Faptele trebuie să vorbească. Știu cum eram în 5 Decembrie 1948, când s'a inaugurat Institutul. Ne văd cum suntem azi.

Atunci, un grup de câțiva profesori, conferențieri și asistenți, câțiva funcționari administrativi, jumătate vechi ortodocși, jumătate reveniți, recrutați dela toate Academiiile din Transilvania și Facultățile din țară, oameni de cultură teologică diferită, cu mentalitate diferită, un corp didactic și administrativ completamente lipsit de coeziune. Nici un regulament de funcționare și organizare, nici programă analitică, fără material didactic, o bibliotecă mică de aproximativ 5000 volume.

O mărturisesc, atunci ne-au susținut numai cuvintele de încurajare și gesturile nobile ale Prea Fericitului Patriarh, ale Domnului Ministru al Cultelor și ale Prea Sfințit Sale Episcopul nostru. La Domniile lor am alergat de atâtea ori, ne-au înțeles, ne-au ajutat cu indemnul și fapta.

Pe atunci era o problemă cum vom putea deschide cursurile cu un număr foarte limitat de studenți, iar la a doua funcțiune a Institutului nici chip să ne gândim. Nu pot trece dela amintirea aceluia greu început, fără ca în numele studenților, profesorilor și Bisericii pe care o slujim, să mulțumim I. P. Fericitului Patriarh, Domnului Ministru și P. S. S. Episcopului Nicolae pentru tot ajutorul dat. În rugăciunile noastre nu uităm să rugăm pe Dumnezeu, să le dăruiască putere de muncă, sănătate și viață lungă în slujba cea bună a țării și neamului.

Acum avem un corp profesoral de 8 titulari, 4 conferențieri, 2 lectori, 4 asistenți, personal administrativ corespunzător nevoilor, personal tehnic și de serviciu suficient. O unitate de muncă disciplinată și sudată, insuflită de conștiința valorii și puterii ei de acțiune. Cheagul ei netulburat și neslăbit de nici o acțiune internă, cu tendințe de fărâmițare, un program de lucru bine pus la punct, regulament de funcționare; 214 studenți, dintre care 38 gata să fie puși în slujba poporului credincios, recrutați din toate eparhiile țării, fiii neamului de pretutindeni (până chiar și de peste granițe), înfrății în muncă și ideal; un local de învățământ separat, curățit cu 4 săli spațioase de învățământ, cu două săli de bibliotecă și cu 4 săli de seminar bine întreținute și satisfăcător mobilat; o bibliotecă de 15.000 volume, pusă în funcțiune, o sală pentru contabilitate și alta pentru administrație;

un internat cu 80 paturi; al doilea în dezvoltare cu 50 paturi. O cantină pentru 100 studenți. Funcțiunea a doua în plină desfășurare. Preoțimea din Mitropolia Banatului concentrată în Centrul de îndrumare la Arad, în serii de câte 120. O primă serie și-a și încheiat satisfăcător cursurile efectiv condusă de I. P. S. Mitropolit al Banatului și P. S. S. Episcopul Aradului, cari pentru profesorii noștri conferențieri nu au avut decât cuvinte de laudă. Preoțimea din Nordul Ardealului va fi concentrată la Cluj, în serii tot de câte 120. Azi inaugurăm deschiderea primului curs. Avem programate 6 serii anuale: 3 la Arad și 3 la Cluj, ambele misiuni ale Institutului funcționând paralel și neîntrerupt.

Noi, administratorii talantului incredințat cu 6 luni în urmă, începând cu P. S. S. Episcopul Nicolae (care și acum zăbovește săptămânal

Cuvântul Studențimii rostit de Dl L. Plămădeală

Reforma învățământului de toate categoriile, din vara anului 1948, inițiată cu scopul de a îndrepta învățământul pe un drum mai realist, mai aproape de cerințele concrete și imediate ale țării, a avut în vedere și învățământul nostru teologic superior, și ne găsim astăzi la sfârșitul primului an de muncă după noua îndrumare.

Superioritatea învățământului din Institut este evidentă, date fiind preocupările lui practice legate de rolul nostru viitor. S'a coborât din principialitate la realitate. Institutul pregătește preoți și îi pregătește conform cu cerințele reale și actuale ale misiunii. Teoria și practica și-au găsit în noua organizare o îmbinare fericită. Introducerea în program a îndrumărilor Misionare, Sectologiei, Omilisticii practice, Muzicii și Ritualului, introducerea obligativității vieții de internat cu regim seminarial de disciplină, cu îndeplinirea practice bisericesti, cu meditații religioase și îndrumători spiritali, arată cât de îndrăzneț s'a pășit la armonizarea pregătirii cu activitatea preoțească. Și mai mult decât până acum, se are în vedere și pregătirea morală și spirituală personală a preotului.

Din fostele Facultăți de Teologie, preotul ieșea adesea învățat, dar când se vedea în fața turmei i se părea streină, cădea din idee la concretizarea ideii, ca și cum n'ar fi crezut că există într'adevăr o concretizare. Trebuia să învețe singur ceea ce nu învățase Facultatea și de multe ori avea de suferit neajunsuri pastorale timp îndelungat.

Iar limitându-se numărul Institutuților de învățământ superior prin Reforma din August 1948, Institutuțele au adunat studenți din toate părțile țării, continuând în Ardeal, la Cluj și Sibiu, fostele Academii din Ardeal și Banat, adunând studenți și de dincolo de munți, și dând astfel Bisericii posibilitatea de a se suda ca unitate, de a se întinde peste țară degetele unei singure mâini, să adune credincioși în același chip sub aripa Bisericii, conducându-i la limanul mântuirii. Și sarcina Institutelor, mai ales a Institutului nostru, a devenit cu atât mai importantă cu cât prin venirea fraților Greco-Catolici la spiritualitatea strămoșească ortodoxă, de care s'au rupt altădată prinși în vâlmașea unor interese streine, parte din foștii studenți Greco-Catolici au venit în mijlocul nostru spre marea noastră bucurie, spre a învăța adevărurile ortodoxe și mijloacele de misiune ale Bisericii

o oră la catedra N. T.) și sfârșind cu cel din urmă om de serviciu, avem conștiința că după puteri ne-am împlinit datoria. Trăim sub puternica constrângere a hotărârii de a da chip și viață, mărețelor idei și nădejdi din care s'au plămădit Institutul Teologic ale Bisericii noastre în general și din care s'a plămădit Institutul Clujean în special.

Sunt sigur că această voință de a birui, va grupa în juru-ne noi energii creatoare, strădanția noastră va fi înțeleasă și sprijinită cu largă bunăvoință și ziua cea mare nu va fi prea departe.

Inchelu cuvântul mulțumind distinșilor oaspeți, Excelenței Sale Domnului Ministru al Cultelor, Prof. Stanctu Stoian, P. S. S. Episcop Nicolae Popoviciu al Oradiei, cari prin prezența Domniilor lor au ținut să mărească bucuria noastră, la cules de pargă promițătoare.

noastre, încadrându-se intru totul în ortodoxie.

Indrumarea pe un făgaș de autenticitate și spiritualitate a învățământului Teologic superior se cerea de mult împlinită, dar parcă a lipsit curajul unei reînnoiri.

Și studenții Inst. Teol. Univ. Ort. din Cluj sunt fericți că aceasta s'a făcut sub păstoria, din inițiativa și sub directa supraveghere a I. P. S. Patriarh Iustinian.

Și în aceeași măsură, studenții Inst. Teol. Univ. Ort. din Cluj sunt fericți a exprima mulțumiri și elogi D. Ministru al Cultelor, Prof. Stanctu Stoian, ca unuia care se situază printre ctitorii Institutului din Cluj, sprijinind într'o formă specială și interesându-se în deaproape de soarta acestui Institut, și deasemenea ca celui mai autentic prezentant al ideii de conlucrare și perfectă înțelegere între Guvernul R. P. R. și Biserica strămoșească.

Pentru studenții anului IV însă ziua de azi e o îndoită sărbătoare: sărbătoarea primirii conducătorilor noștri celor mai mari, și sărbătoarea sfârșitului anilor de școală. Coincidența praznicului nostru de încheiere a studiilor cu venirea Domniilor Voastre în mijlocul nostru, e pentru noi un prilej de bucurie în plus, de care ne vom aminti în toate zilele vieții noastre.

După ani de osteneală, dela 7 ani încoace, de azi încolo intrăm în viață. Și intrăm așa cum ne-au modelat învățătorii, profesorii noștri

de liceu sau de seminar, și mai ales dascălii noștri universitari, mijlocitorii dintre noi și adevăr, factorii maturității noastre. Către toți se îndreaptă gândurile noastre în această zi, către dascălii noștri universitari în deosebi. Ne luăm rămas bun dela Institut, dar intrăm ca lucrători și mijlocitori într'un Institut mai mare, în Ogorul Bisericii luptătoare.

P. C. Părinte Rector, P. C. și D. profesori, plecăm azi spre a nu mai fi laolaltă cu trupul, dar oare se desparte vreodată învățătorul de cel ce se învață? Niciodată! Cel ce se învață are pururea în el pe învățător, învățăturile lui. De aceea ne despărțim azi, spre a fi totuși împreună toată viața noastră, dând și noi altora ceea ce ne-ați dat Dvs. nouă. Dar, din daruri vom împărți și de vom aduce pace și mulțumire altora și aceia ne vor mulțumi nouă. Dvs. Vă vor mulțumi! Și vom face ca aceasta să ne fie în viitor mulțumirea grăitoare prin fapte, mai mult decât o aducem azi prin cuvinte, pentru îndelunga Dvs. osteneală.

Ne luăm rămas bun și dela marele Stăpân P. S. Nicolae, de a cărui grijă și îndrumare permanentă ne-am bucurat, și promitem că așa cum am fost învățați aici, vom lucra în via Domnului în care vom intra ca învățători sub păstoria P. S. Sale.

Știm că în față ne stau sarcini mari și grele. Știm că în misiunea noastră avem de condus turma pe o cale realistă la mântuire. Știm că va trebui să învățăm pe oameni viața de aici și viața de dincolo, împăcându-le într'un tot armonios, să nu fim în vrajbă cu nimeni și nici cu adevărul. Știm și nu vom pregeta nici un efort ca învățăturile ce le-am primit să le folosim spre bine.

Institutul, în ultimul an - după reformă - ne-a învățat cum să lucrăm în spiritul noilor vremi cu care noi creștinii avem cele mai multe aderențe principiale, și vom lucra așa, ca misiunea noastră să se împletească cu cea a vremurilor, spre fericirea pământească și cerească a credincioșilor.

Vom sprijini prin munca noastră marea acțiune întreprinsă de factorul vieții noastre politice, pentru o mai bună orânduire socială, pentru o largă dreptate celor ce muncesc, cu un cuvânt, pentru înfăptuirea tuturor năzuințelor mari, spre o viață mai bună.

Să ne ajute Dumnezeu!

Rusaliile la Mănăstirea Nicula

Încă din ajunul mării sărbători a Pogorării Sfântului Duh, au început să sosească la mănăstire credincioși din toate părțile.

Fiecare urca spre Casa Domnului cu evlavie și complexit de dragoste.

Pe chipul fiecăruia se putea citi neclintita încredere în Dumnezeu.

De pe buzele lor arse de setea credinței și a învățaturii evanghelice se desprindeau în șoaptă rugi fierbinți către Prea Curata.

Câteva femei priveau spre calea crucii. După mai multe clipe de reculegere, ele au în-genunchiat în fața impunătoarei

troițe dela intrarea în biserică și-au început să-și depene rugăciunea. Poate și Paraclisul Maicii Domnului. Toate erau mulțumite. Niciuna nu era mai grăbită decât alta. Fiecare era stăpânită de răbdare și venise numai să se roage, să asculte și să-și adauge noi puteri duhovnicești.

Strivite de oboseală, femeile s'au ridicat de pe lespede rece a troiței și au plecat în spre biserică mare. Aici și-au rōtit ochii în jur și uimite de atâta frumusețe, au zis pătrunse de aceeași caldă simțire sufletească: „Mărire ție Doamne, Celui ce ai făcut toate!”. Ochii lor erau umezi. Nu înțelegeam de ce. Presupunem că-s necăjite.

Viața are curiozitățile ei. Nu! Ele lăcrămău de bucurie. Li se spusese că mănăstirea a fost distrusă și când colo mănăstirea întreagă, ba parcă mai frumoasă decât altădată.

În biserică era slujba de seară. Cântările alese și simțite ale părinților se împleteau de minune cu freamățul teilor din curte și al stejarilor bătrâni, iar ciripitul izolat și potolit al pasărilor se legăna domol cu liniștea nopții și undele candeliei aprinse dela mânecare.

Razele de soare pătrunseseră cu îndrăsneală prin sticla colo-

rată a geamurilor dela ieșire. Ele prevesteau o zi frumoasă ca niciodată, închinată praznicului Pogorării Sfântului Duh peste Apostoli.

A doua zi s'a slujit Sfânta Liturghie în sobor de preoți și diaconi. Predica zilei a fost rostită de Starețul mănăstirii.

Sfârșindu-se dumnezeiasca slujbă, fiecare a plecat spre casă cu sufletul întărit de Duhul Adevărului, care a adus peste toți mângâiere și viață, dar și binecuvântare, pace și mântuire.

Arhim. VARAHIIL JITARU

CĂMARA RUGĂCIANII

Rugăciunea de Miercuri

In a treia zi din săptămână care este Miercuri, Domnului nostru Iisus Hristos i-sa ținut sfatul pentru prinderea Lui' ceea ce s'a și întâmplat prin Iuda cel rău credincios care, cu iubirea de argint bolnăvindu-se s'a întunecat și judecătorilor celor fără de lege l-au dat și au prețuit cu 30 de arginți pe cel neprețuit. Această zi împreună cu Vinerea s'a socotit cu cuvântă ca zi de post pentru dreptcredincioșii creștini.

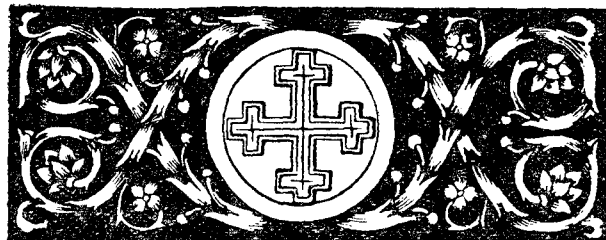
Inima creștinului se roagă cu evlavie și smerenie zicând:

„Prea puternice și iubitul meu Doamne, îmi aduc aminte, că Te-ai născut om din Sfânta Fecioară în peșteră și că Te-ai vândut cu treizeci de arginți de ucenicul Tău cel viclean, pentru ca să să ne răscumperi pe noi păcătoșii din mâinile diavolului; pentru aceste Te rog să te milostivești asupra mea păcătosul și să mă răscumperi pe mine, vânzătorul și de toate zilele ucigașul. Și aceasta să o faci, pentruca să cinstesc nașterea Ta cea sfântă și

să mă închin Dumnezeirii Tale. Dă-mi, Doamne, iertare păcatelor mele celor multe și putere să stau împotriva rețelor trupului și sufletului. Primește această mică a mea rugăciune și smerita mea voință, că mă întristez pentrucă Te-am întristat și mă amărăsc pentrucă Te-am smintit fără de număr...

La Tine drept aceea am toată nădejdea mea, crezând că precum ai primit să te vinzi pentru mine, așa îmi vei dăru și acum mila Ta să mă răscumperi din vecinica muncă și să mă pui întru împărăția Ta. Nu te depărta dela mine, carele sunt mai rău vânzător decât Iuda, nu mă lăsa să am în inima mea cugețele cele deșarte ale lumii, nu mă slobozi să Se îmbrățșez și să Te sărut cu sărutare vicleană, ... ci ca femeia cea păcătoasă să te spāl, nu cu mir ci cu lacrimile ochilor mei, pentru ca să mă învrednicesc să aud și eu din gura Ta cea dulce: Iertate să-ți fie păcatele. Amin. (Acaftist pag. 44-46).

Părintele CĂMPIANU

Fecioara Maria rămâne și după naștere Fecioară

Orice minune săvârșită cu cineva, aduce în viața respectivului o transfigurare. Orice transfigurare are consistență reală și îndelungată. Minunea zămislirii Sfintei Fecioare a adus în sufletul și viața acestela, o învârtoșare în bine. Încă dela buna veste, ea s'a umplut de Duhul Sfânt. Cu atât mai vartos după nașterea minunată a Domnului, Sfânta Fecioară nici urmă de gând ispititor n'a avut să-și pângărească templul trupului său, pe care l-a sfințit Domnul Hristos. Dacă numai buna veste l-a strecurat o teamă Sfintei, care din pruncie a preferat curăția, cu atât mai mult după naștere când pașii ei erau călăuziți de ingeri, iar inima sa de mamă era necontenit săgetată de activitatea intrigată a uniceului ei fiu. „Și nu a cunoscut-o pe ea până ce nu a născut pe Fiul său cel întâi născut“ (Matei 1, 25), are cu totul alt sens decât acel pe care țin să l-dea sectarii. Interpretarea literară e aici în dezacord cu dogma purității Fecioarei și dumnezeirea Fiului, deși chiar dacă Fecioara ar fi mai avut fii, aceasta n'ar fi prejudiciat cu nimic puterea și planul mântuirii neamului omenesc. Dar aceste cuvinte „și nu a cunoscut „până“ ce a născut“, are sensul înțelesului vremii de-atunci. Particula „până“ nu determină o acțiune definitivă și constrângătoare. În Sfânta Scriptură, găsim adesea, în multe locuri, acest fel de a vorbi. „Și nu s'a întors corbul, „până“, ce nu s'a uscat pământul“, ¹⁾ par'că după acela s'a mai întors. Sau: „Șezi de-a dreapta mea, „până“ ce voi pune pe vrășmașii tăi, așternut picioarelor tale“ ²⁾ ca și când Tatăl după ce va supune pe vrășmași, Fiul nu va mai sta de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl. Sau și mai categoric: Și Melhol, fata lui Saul, n'a născut prunc „până“ în ziua în care a murit. ³⁾ După rătăcirea sectară, după înțelegerea lor suclă, ar însemna și aici, ca și mai înainte, că fata lui Saul n'a născut „până“ în ziua când a murit. Cei care cunosc cât de cât istoria religioasă, socială și politică a poporului evreu, își dau perfect seama, că nu trebuie înțeles „ad literam“ tot ceea ce-i scris în Sfânta Scriptură a Vechiului Testament. Sunt unele lucruri care trebuiesc privite prin prisma gândirii de-atunci, a arheologiei, a simboalelor. De acela Biblia e cu două tăiușuri. Pentrucă dacă nu o înțelegi cum trebuie, te rătăcești și o fel anapoda. O femeie moartă, ca Melhol, fata lui Saul, cum putea să mai nască? Ea n'a avut niciun copil. A fost steapă. Primul născut nu trebuie înțeles, în mod necesar, în raport cu cel care urmează, ci se numește astfel, pentrucă deschide pentru întâia dată mîra, așa cum spune Sfântul Ioan Damaschin. Planul văzut este o oglindire a planului spiritual, nevăzut. Iisus Hristos fiind unicul Fi

a lui Dumnezeu, nu a fost decât singurul Fi al Omului. Domnul Hristos e cel mai izbitor model de viață curată. Matca Sa, Sfânta Fecioară Maria, așijderea. „Frații Domnului“, despre care se face pomenire la Matei 12, 47; Marcu 3, 31 și Luca 8, 19, sunt rudele mai apropiate a lui Iosif și ale Mariei, veri și verișoarele lui Iisus, care după obiceiul evreiesc sunt numiți „frați“ și „surori“. Nicăferi în Sfânta Scriptură nu ni se spune ceva despre fiii și ficele Mariei, ci numai despre unicul Său fiu, atât până la vârsta de 12 ani (Luca 2, 40-48) când Mântuitorul a plecat cu Iosif și Maria la Ierusalim, cât și după vârsta de 12 ani (Luca 2, 51-52). Iosif n'a avut copii. Tradiția ne spune că era virgin. Fericitul Augustin, Ieronim și Abelard afirmă că el a dus viața feciorenică. În creștinism, toți sunt numiți „frați“ și „surori“, fără a fi prin aceasta copii aceluiși tată. „Prin iubirea creștină, toți suntem frați și surori“. „Voi toți sunteți frați și unul este tatăl vostru cel din ceruri“ (Matei 23, 8-9). La Ioan 19, 25 se pomeneste de o „soră“ a Fecioarei cu numele Maria. La Iudei, ca și azi la creștini, nu-i în uz a se da la doi copii același nume. Fecioara Maria n'a avut surori și nici frați. Aici e o minune. Dumnezeu, dacă vrea, poate elasticiza puterea legilor, sau poate chiar a-nula efectele lor naturale. Dacă omul poate infrunta legea gravitației de pildă și se ridică cu aeroplanul în sus împotriva ei, poate merge pe apă fără să se scufunde, sau să vorbească și să fie auzit la distanțe mari, Dumnezeu nu va putea face „ceva“ mai mult decât atât?

Integritatea fecioriei apoi în timpul nașterii, nu e nici intrerupere refăcută după naștere, așa cum susțineau odinioară Izidor de Pelusia și Ambrozie, pentrucă aceasta presupune stricăciune și neputință. Dumnezeu s'a intrupat. Intruparea e mai mare ca păstrarea integrității fecioarești. Dumnezeu, care e Atotputernic, nu putea săvârși o minune dacă nu mai mare cel puțin cât intruparea?

Trupul Domnului nu a fost nici trup eteric așa cum susțineau gnosticii (Marcion, Apeles, Valentin ect.), care vrând să explice nevătămarea fecioriei, au spus că trupul Domnului a fost de natură, de constituție eterică. Rătăcirea lor a fost reluată apoi de Origen, care apărând realitatea trupului, a căzut în greșala de a nu admite fecioria de-pururea a Mariei Domnului. Tertulian, deasemenea, vrând să lovească în docheți, în cei care spuneau că Domnul Hristos a avut trup aparent, în lucrarea sa „De carne Christi“, a căzut în același mare greșală, întrebându-l ispititoarea expresie „ex virgine Maria et non per virginem“.

Trupul Domnului a fost real. „Păpății-mă și vedeți, că duhul carne și oase nu are precum mă vedeți pe mine având“ (Luca 24 39). Fe-

¹⁾ Geneză 8, 7.

²⁾ Ps. 110, 1-2.

³⁾ 2. Samuil 6, 2.

cioria Maicii Domnului a fost atestată și de apocrife. Protoevanghelia lui Iacob cap. XIX, urmarea lui Isaia cap. XI, 2, Evanghelia lui Pseudo-Matei, etc. Pururea fecioria Mariei a mai fost apărută și de Ignatie Teoforul, Iustin, Irineu, Clement de Alexandria, Grigore Taumaturgul, Felix, Atanasie cel Mare, Pieriu, Epifanie și alții, care au stabilit că Maria și înainte și în timpul nașterii și după naștere a rămas fecioară. („Ante partum, in partu, post partum“). Sfântul Grigore de Nisa e și mai categoric: „Una și același este tot odată și maică și fecioară; nici fecioria nu împedea de a naște și nici nașterea nu vatămă fecioria“¹⁾ Sfântul Ioan Gură de Aur, deasemenea zice: „Nu întreba cum spiritul formă pruncul în sânul Fecioarei. Căci dacă este cu neputință a explica modul conceperii sub acțiunea legilor naturii, cum s'ar putea aceasta sub acțiunea minunată a Duhului? Cum cel înfinit se cuprinde în pântec? Cum cela ce ține toate e purtat de fecioară? Cum o fecioară naște și rămâne fecioară?“²⁾ Sfântul Efrem Sirul, adaogă: „Hristos este născut fără suferință, fiindcă a fost conceput fără călcarea curăției“³⁾

¹⁾ Macarie, Teologia dogmatică ort. trad. de T. Piteșteanu, Buc. 1887, pag. 85.

²⁾ Idem, Ibidem, pag. 86.

³⁾ Idem, Ibidem, pag. 86.

Fericitul Augustin zice: „Virgo concepit, virgo peperit et post partum virgo permansit“⁴⁾ Sfântul Chiril al Alexandriei, pe același urmă ca și ceilalți, spune: „Unicul cuvânt dumnezelesc primind din unica fecioară principiul naturii sale corporale, ridicându-se un templu fără de cultură și reunindu-l cu sine, se naște din fecioară fără a fi deslegat prin conceperea Sa cingătoarea virginală și fără s-o rupă prin nașterea Sa, ci conservându-o în integritatea Sa și făcând astfel minune mare și neșpusă“⁵⁾ Intr'un discurs dela sinodul III ecumenic găsim și aceste frumoase cuvinte: „Tu ești cununa fecioriei, tu ești Maică și Fecioară... Și cine este vrednic a preamări cu demnitate pe prealăudata Maria? Minune! Ea este Maică și Fecioară totodată“⁶⁾ Aproape toți sfinții Părinți, precum și cântările noastre de laudă afirmă cu tărie, că Fecioara Maria, „neștiind de bărbat, ca Fecioară a născut și în veci rămâne Fecioară“⁷⁾ odrăslind... strugurul cel fără stricăciune, care picură tuturor mustul nemuririi.⁸⁾

⁴⁾ Idem, Ibidem, pag. 86.

⁵⁾ Idem, Ibidem, pag. 86.

⁶⁾ Idem, Ibidem, pag. 85.

⁷⁾ D. Belu, o. c. pag. 60, din Mineiul de pe Martie, dela utrenia zilei de 9.

⁸⁾ Vezi Mineiul de pe Martie, la utrenie.

Arhim. VARAHIL JITARU

oameni pe căile pierzării, căci înțelegerea greșită a cărții sfinte, poate duce la pierzare, după cum spune sf. Apostol Petru: „In ele (epistolele sf. Ap. Pavel) sunt unele lucruri cu anevoie de înțeles, pe care cei

neștiutori și neîntăriți le răstălmăcesc, ca și pe celelalte Scripturi, spre a lor pierzare“ (II, Petru 3, 16).

Pr. VALERIU CÂNDEA

(va urma)

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Marea Adunare Națională întrunită în sesiune ordinară a votat Legea asupra impozitului agricol, care stabilește un drept impozit progresiv.

Anume țărani care au un venit mai mic de 12.000 lei anual sunt scutiți complet de impozite. Tot astfel sunt scutiți gospodăriile agricole colective, gospodăriile individuale ale membrilor gospodăriilor colective și veniturile dobândite dela gospodăriile colective de către membrii lor.

De asemenea, gospodăriile care au un venit mai mic de 30.000 Lei și care aparțin invalizilor de război sau de muncă, bătrânilor, văduvelor cu 4 sau mai mulți copii sub 12 ani, vor putea obține reduceri sau scutiri de impozite.

Țărani mijlocași beneficiază în medie de o reducere de 25% a impozitului plătit în 1948.

Greul impozitelor va apăsa asupra chiaburilor. — Prin această

lege se ușurează sarcinile fiscale ale țărănimii muncitoare, se ajută astfel ridicarea nivelului economic, cultural și sanitar al lumii satelor noastre.

EXTENRE

Gheorghe Mihailovici Dimitrov marele conducător și învățător al poporului vecin și prieten bulgar a fost așezat spre, veșnică odihnă în mausoleul ce sa ridicat la Sofia.

La trista solemnitate a luat parte delegația guvernamentală a Uniunii Sovietice din U. R. S. S. și reprezentanții celorlalte state cu democrație populară.

Din partea R. P. R. a luat parte o delegație alcătuită din Domnii Dr. Petru Groza Președintele Consiliului de Miniștri, Ana Pauker Ministru de Externe și Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Vasile Luca Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Ministru al Finanțelor, Lotar Rădăceanu, Ministru al muncii și prevederilor sociale, Gh. Vasilichi, Ministrul Minelor și Petrolului.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 4598/1949

CIRCULARĂ

Către P. P. C. C. Păr. Protopopii și Cucernica Preoțime din cuprinsul Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În conformitate cu prevederile Regulamentului de procedură a instanțelor disciplinare și judecătorești ale Bisericii Ortodoxe Române, atragem atențiunea Cucernice Preoțimii că este obligată să îmbrace portul preoțesc reverenda la Biserică la școală, la Episcopie, la festivități și la slujbele dela casele credincioșilor.

Excepție pot face numai preoții din Munți la slujbele dela casele credincioșilor greu accesibile, unde pot merge și fără reverenți, dar cu vestă închisă.

La confecționarea hainelor preoțesti se vor observa regulile gradului ierarhic. Diaconii și preoții vor avea căptușeala și nasturii negrii, tot asemenea și preoții distinși cu brâu roșu.

Căptușala roșie au dreptul să poarte numai protopopii hirotestiți.

Preoții își pot confecționa reverenți din stofă și de altă culoare de cât cea neagră.

Aducând cele de mai sus la cunoștință Cucernice Preoțimii, punem în vedere P. P. C. C. Părinți Protopopii că sunt obligați să ne raporteze orice abatere dela aceste dispozițiuni ale Regulamentului disciplinar.—

Cluj, la 6 Iulie 1949.

Episcop Șeful Serviciului
NICOLAE Prot. P. Șendrea

Nr. 4450/1949

CIRCULARĂ

Cu ocazia inspecțiilor făcute s'a constatat că unele parohii n'au „Registru de Inspecții“.

Invităm acele parohii cari n'au acest „Registru“ să-l și-l procure imediat.

Cluj, la 11 Iulie 1949

Din încredințarea P. S. Sale Episcop, vicar Șeful Serviciului
Sabin Truția Prot. P. Șendrea

Nr. 4689/1949

Comunicat

Irodiaconi Casian Bighescu și Maxim Roșu dela Mănăstirea Cetățuța, județul Iași, făcându-se vinovați de grave abateri dela disciplina monahală au fost judecați de jurul Mănăstirii, aplicându-li-se pedeapsa caterisirei și excluderii din Monahism.

Aducându-vă cele de mai sus la cunoștință, punem în vedere P. C. preoți și stareților dela Mănăstirile aflătoare pe cuprinsul Eparhiei noastre, să nu le dea ocrotire... Cluj, la 11-VII-1949.

Din încredințarea P. S. Sale Episcop
Sabin Truția
vicar.

Nr. 4747/1949

AVIZ

Atragem atențiunea Cucernice Preoțimii că pentru a putea ridica ajutorul de înmormântare — dela Consiliul Eparhial — după cei decedați vor prezenta următoarele acte:

1. — O cerere timbrată.
2. — Un extras de deces.
3. — O chitanță în trei exemplare pentru preot 50.000 lei, iar pentru proteasă 15.000 lei. fiscalizată de Percepția locală.

4. — Plenipotență pentru cel ce va ridica suma sau adresa precisă unde să se trimită banii.

Cluj, la 13 Iulie 1949

p. Episcop Șeful serviciului
S. Truția Prot. I. Rușdea
vicar

Redacționale

Cuvântarea P. C. Prot. Toma Bulea, rostită cu ocazia inaugurării Cursurilor de îndrumare Preoțească din Cluj în numele cursiștilor, va fi publicată în numărul viitor al gazetei noastre.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

Interpretarea Sfintei Scripturi

Dumnezeu ocărnuitorul vremurilor și al popoarelor, în înțeleapta sa îngrijire, la trimis în vechime bărbați aleși, proorocii, cari întăreau poporul în credința către Dumnezeu și prin neîntreruptă propovăduire îl fereau de păcate, de rătăcire, povățuindu-l pe calea cea adevărată a mântuirii și ținând vie speranța în viitorul Mesta.

Un altfel de prooroc, căruia biserică noastră îi aduce slavă și cinste, în tot anul în ziua de 20 Iulie, este sf. prooroc Ilie, marele luminător și îndreptător al oamenilor, dar tot odată și muștrător și pedepsitor al celor răi.

Proorocul Ilie a trăit într'o vreme, când nelegiuirile își făceau jocul în cea mai mare libertate, și când poporul, ascultând de învățăturile proorocilor mîncinoși ai lui Baal, tot mai mult s'a înstrănat de Dumnezeu.

La porunca lui Dumnezeu, Ilie muștra cu îndrăzneală chiar pe regele Ahab și pe soția sa Isabela, pentru nelegiuirile lor, și pedepsi aspru pe proorocii mîncinoși ai lui Baal.

Pășania lor poate servi ca o pildă înspăimântătoare și pentru toți proorocii mîncinoși ce se ivesc și în zilele noastre, încercând să abată poporul din căile Domnului și să-l împingă pe căile pierzării. Iar asprele muștrări ale proorocului Ilie, deși de atunci au trecut 2700 de ani, își au rostul lor și astăzi; își au rostul pentru că și astăzi lumea este plină de închinători la idoli, de robi ai tuturor patimilor și poftelor păcătoase. Și astăzi ca și atunci se ridică prooroci mîncinoși, cari cu Scriptura în mână cutreeră satele noastre, și cu cuvinte blânde spun oamenilor că ei aduc o veste nouă și o lege mai bună de cât cea a părinților noștri.

Și acești prooroci mîncinoși șoptesc în urechile poporului nostru învățături pierzătoare, cari dacă nu sînt întotdeauna ascultate, lasă totuși

adeseori umbră de îndoială, neîncredere și răceală.

Adevăratul lor scop nu este de a-l îndrepta pe oameni și a-l aduce la Hristos, ci mai de grabă la Satana.

Să împlinesc deci cuvintele Scripturii: „Se vor scula Hristoși mîncinoși și prooroci mîncinoși și vor face semne și minuni, ca să ducă în rătăcire, de se poate, și pe cei aleși“ (Marcu 13, 22).

Dacă scopul lor ar fi numai acela de a întoarce pe oameni dela faptele lor rele la cele bune, dela necredință la credința în Dumnezeu și păzirea poruncilor lui, atunci îndată ce ar vede că-l ascultat în demnul lor, ar părăsit patimile și păcatele și-ți puț gând de a face numai fapte bune, ar trebui să te privească câștigat pentru Hristos și să te lase în pace, căci cu tine și-au ajuns scopul. Dar nu se opresc aici, ci de aici înainte încep să-ți predice cu mai multă inverșunare, dar nu contra păcatelor, ci contra sf. Crucei, sf. Icoane, sf. Bisericii, contra Botezului, contra preoților și în sfârșit contra tuturor rândufelilor sf. noastre Biserici, sfîindu-se din toate puterile să te facă să crezi, că nu te vei mântui dacă nu vei părăsi Biserica și legea în care ai trăit până atunci, ca să te duci la adunarea lor.

Ba unii din ei, ce se numesc adventiști, cearcă să-ți dovedească că e, mare greșală să serbezi Dumineca și nu Sâmbătă.

Orî ce om cu mîntea sănătoasă poate să vadă lîmpede că aici nu e lucru curat. Scopul sectarilor nu e de a te face mai bun, ci acela de a-ți smulge din suflet credința strămoșească. Propaganda sectară nu urmărește, moralizarea poporului nostru, ci distrugerea unității sufletești a neamului cu mijlocul cel mai puțin suspect, sf. Scriptură. Căci deși toate rândufelile: sf. Cruce, Icoane, Biserică, Botez, Preoțe, ș. a. ne sunt lăsate nouă ca moștenire de Domnul Iisus Hristos și de sf. Apostoli, totuși proorocii aceștia noi, tocmai cu sf. Scriptură, pe temelul unor versete înțelese și tălcutte greșit, vin să răstoarne aceste așezăminte strămoșești și să ducă pe